

SUNDSVALLS TINGSRÄTT

DOM
2001-06-21
meddelad i
Sundsvall

Mål nr B187-98

Akthet 159

PARTER (Antal tilltalade : 1)
Referensnummer: 55002521**Åklagare**Bitr överåklagaren Christer van der Kwast
Riksåklagaren Enheten för speciella mål RÅ-SPM**Målsägande**

1. Björn Asplund
Söder Mälarstrand, Kajplats 21
118 25 STOCKHOLM
2. Anna Klara Asplund
Ringvägen 2 G
852 39 SUNDSVALL

Målsägandebitråde för 1-2:
Advokat Kerstin Koorti
Advokatfirman Koorti AB
Box 171 71
104 62 STOCKHOLM**Tilltalad**THOMAS Ragnar Quick, 500426-7190
Sätters sjukhus, Avd 36
Box 350
783 27 SÄTEROffentlig försvarare:
Advokaten Sten-Åke Larsson
Box 230
351 05 VÄXJÖ*Selg nr 97282*

DOMSLUT**BEGÅNGNA BROTT**
Mord**LAGRUM**
3 kap 1 § brottsbalken**PÅFÖLJD M M**

Den tilltalade skall överlämnas till rättspsykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning

x)

SÄRSKILD RÄTTSVERKAN M M

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på trehundra (300) kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond

x) 2001-07-02
Rättelse jml 30
kap 13 § RB
avgiften till
brottsofferfonde
utgår.

ANNAN SÄRSKILD RÄTTSVERKAN

Beslaget av Tidens kalender 1980, stickad tröja och kalender för 1980 skall bestå (Polismyndigheten i Västernorrlands län, Sundsvalls polisområde; beslagsliggare 4721-93 nr 1 och M 1877-00 nr 1 samt Rikskriminalpolisen; beslagsliggare M 433-01, nr 1)

Kristina Almqvist

BESLUT I ÖVRIGA FRÅGOR, SKADESTÅND M M

1. Thomas Quick skall utge skadestånd till a) Anna-Clara Asplund med etthundrafemtio tusen (150 000) kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 7 november 1980 till dess betalning sker och till b) Björn Asplund med etthundrafemtio tusen (150 000) kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 7 november 1980 till dess betalning sker
2. Larsson tillerkänns av allmänna medel ersättning med trehundra nittioåtta tusen etthundrafemtio tre (398 153) kr. Av beloppet avser 227 563 kr arbete, 86 138 kr tidsspillan och 84 452 kr utlägg. Mervärdesskatt ingår med 79 630 kr
3. Kerstin Koorti tillerkänns av allmänna medel ersättning med trehundra sextontusensjuhundra tjugooåttio (316 728) kr. Av beloppet avser 278 008 kr arbete, 33 280 kr tidsspillan och 5 440 kr utlägg. Mervärdesskatt ingår med kr 63 345 kr
4. Anna-Clara Asplund tillerkänns av allmänna medel ersättning med femtusensjuhundra sexton (5 716) kr, varav 1 416 kr avser resekostnader, 800 avser uppehälle och 3 500 kr förlorad arbetsförtjänst

5. Björn Asplund tillerkänns av allmänna medel ersättning med fyratusenfyrahundratrettiosex (4 436) kr, varav 936 kr avser resekostnader och 3 500 avser förlorad arbetsförtjänst

6. Kostnaden för i målet förordnade offentliga försvarare och för målsägandebiträdet skall stanna på staten

BAKGRUND

Johan Asplund bodde tillsammans med sin mor Anna-Clara Asplund i bostadsområdet Bosvedjan i Sundsvall. Bosvedjan är ett större bostadsområde med ett flertal flerbostadshus, ett centrumhus med butiker och en skola för barn i årskurserna 1-6 belägen mitt i området. Den 7 november 1980 gick Anna-Clara Asplund till sitt arbete och sonen Johan skulle gå till skolan. Johan kom dock aldrig till skolan och han har inte syns till sedan den dagen. Det företogs polisutredning i vilken en man vid namn Andersson anhölls som misstänkt för att ha något att göra med Johans försvinnande. Då åklagaren efter utredning beslutade att inte väcka åtal mot Andersson väckte Johans föräldrar, Anna-Clara och Björn Asplund enskilt åtal mot denne vid Sundsvalls tingsrätt för människorov. Tingsrätten fann i dom den 12 april 1985 Andersson övertygad om att ha bemäktigat och bortfört Johan mot dennes vilja och fällde denne till ansvar för olaga frihetsberövande. Sedan domen överklagats ogillade Hovrätten för Nedre Norrland i dom den 9 april 1986 åtalet. - Thomas Quick dömdes 1991 för grovt rån till slutet psykiatrisk vård. Han har alltsedan domen vårdats vid Sätters sjukhus, där han genomgått samtalsterapi. Under terapin har han kommit att berätta om att han gjort sig skyldig till ett flertal mord, däribland på Johan Asplund. Med anledning av de uppgifter Quick lämnat har polisutredningar företagits vilket resulterat i att Quick dömts för sammanlagt sju mord begångna under 1980 - 90 talet.

YRKANDEN M M

Åklagaren har yrkat ansvar å Quick för mord jämlikt 3 kap 1 § brottsbalken under följande gärningspåstående.

Quick har den 7 november 1980 bortfört Johan Asplund, född 1969, från bostadsområdet Bosvedjan i Sundsvall med uppsåt att därefter skada honom till liv och hälsa och har sedan i ett skogsområde utanför Sundsvall berövat Johan livet. Quick har härvid tilldelat Johan slag mot huvudet, strypt honom och styckat kroppen.

Åklagaren har vidare yrkat att beslaget av en Stefan Lövgren tillhörig tröja, en Quick tillhörig Tidens kalender för 1980 samt en Sigurd Svensson tillhörig kalender för 1980 skall bestå till dess domen vinner laga kraft.

Johans föräldrar, Anna-Clara och Björn Asplund har biträtt åtalet och fordrat skadestånd av Quick med 150 000 kr vardera, varav 12 500 kr för sveda och värk inklusive psykiskt lidande avseende den akuta tiden efter Johans försvinnande, 12 500 kr avseende sveda och värk inklusive psykiskt lidande i samband med talans väckande och prövning i det aktuella målet samt 125 000 kr avseende kränkning. På de sammantagna beloppen har fordras ränta enligt 6 § räntelagen från den 7 november 1980 till dess betalning sker.

DOMSKÄL

Quick har erkänt gärningen samt medgivit fordrade skadestånd och åklagarens yrkande om fortsatta beslag.

Åklagaren har till utveckling av sin talan anfört bl a följande: Quick har dömts för sju mord begångna under 1980- 90 talet. Beträffande Quicks agerande är det i samtliga fall så att han tilltalat sitt offer varefter han fått med sig dem till en plats där han berövat dem livet genom strypning eller slagvåld. I samband med gärningarna har Quick färdats långa sträckor. 1993 erkände Quick att han mördat Johan Asplund. Han har sedan efterhand successivt berättat om gärningen. Hans berättelse har i de centrala delarna, hur han bortfört och förgripit sig på Johan och slutligen dödat denne, varit densamma under hela utredningen. Quicks uppgifter har dock varierat beträffande vissa detaljer. Han har bl a i något skede berättat om en medgärningsman, vilken uppgift inte kunnat styrkas. Några kroppsdelar efter Johan har inte återfunnits. Quick har uppgivit att det skall finnas möjlighet att återfinna kroppsdelar, men han har inte förmått visa var sådana skulle kunna återfinnas. Quick har uppgett att han inför gärningen lånat ett fordon av en person vid namn Thunstedt. Denne har hörts och bestritt att han skulle ha lånat ut något fordon till Quick. Vid prövningen av Quicks erkännande skall vidare beaktas att Quick haft tillgång till information angående Johans försvinnande från tidningar, Tv och radio. - I den berättelse som Quick slutligen lämnat har han uppgivit att han lämnade sitt bostad utanför Falun, där han bodde tillsammans med sin mor, på kvällen den 6 november 1980 i en lånad bil och begav sig till Sundsvall. Han anlände till bostadsområdet Bosvedjan omkring kl 07.20. Quick har berättat att han tilltalat Johan och fått med sig denne i den bil han färdades i. Mot bakgrund av de uppgifter som framkommit i polisutredningen har det konstaterats att det funnits möjlighet för Quick under en tid om 4-5 minuter att ta kontakt med Johan och få med sig denne från platsen utan att detta kunnat observeras av någon. Denna bedömning grundas dels på uppgifter från en pojke som var bosatt på våningen ovanför Johan och som, då han var på väg till skolan sett Johan stå påklädd i hallen i sin bostad kl 07.55, dels uppgifter från några småflickor som kl 08.00 ringt på hos familjen Asplund för att lämna tillbaka familjens katt. Det var då ingen som öppnade. Beträffande tiden 07.55-08.00 finns det inga vittnesuppgifter från den del av bostadsområdet där Johan var bosatt. - Johan var då han försvann klädd i jeans, blå jacka, dubbla tröjor och mössa. Han hade både korta och långa kalsonger på sig. Han hade ljust nyklippt hår och han hade en skolväska. - Quick har då han berättat om Bosvedjan lämnat vissa upplysningar som kunnat kontrolleras i utredningen. Han har bl a berättat att han sett två kvinnor och att han hört den ena kvinnan kalla den andra Lisa, att han stått vid en gavel utan fönster varvid han hört ljud från fläktar som gått igång och att det funnits en bil i området som troligen använts för slamsugning. Quick har vidare lämnat vissa medicinska uppgifter angående Johan. Han har berättat om ett födelsemärke och om avvikelser beträffande Johans pung. Vid kontroll har det framkommit att Johan lidit av pungbräck, en uppgift som inte framkommit i utredningarna tidigare. Uppgiften om födelsemärket har kontrollerats med Johans föräldrar.

Målsägandena har ifrågasatt riktigheten av Quicks erkännande varvid de beträffande Quicks beskrivning av Bosvedjan anmärkt att Quick, då han berättat om gärningen för sin dåvarande terapeut Kjell Långbergs 1992, blivit körd till området av denne. De har anfört att Quick därvid haft möjlighet att göra iakttagelser av området före det att förundersökningen inleddes 1993. Målsägandena har vidare, förutom de förhållanden i Quicks utsagor åklagaren pekat på, ifrågasatt huruvida det varit möjligt att ha en bil uppställd på den plats på Bågevägen Quick angivit, utan att den iakttagits av någon förbipasserande.

Quick har uppgivit: 1980 bodde han tillsammans med sin mor i Korsnäs utanför Falun. Han hade ingen sysselsättning utan uppbar sjukbidrag. Sporadiskt hade han kontakt med Sätters sjukhus för att få medicin utskrivnen. Någon annan kontakt med läkare hade han inte. Han fantiserade dagligen om att begå våldshandlingar mot unga pojkar. Han hade mycket få kontakter med andra människor. Då och då träffade han andra män som hade samma intresse för unga pojkar som han själv hade. En sådan manlig bekant var Thunstedt, av vilken han lånade den bil, en röd Volvo, han använde vid färden till Sundsvall under natten mot den 7 november 1980. Han har tidigare under utredningen berättat att bilen var blå. Att han på detta sätt lämnat oriktiga uppgifter har berott på att han skrämts av att berätta, samtidigt som han velat berätta om Johan. Thunstedt ville först inte låna ut sin bil då dennes hustru skulle undra. För att förmå Thunstedt att låna ut bilen hotade han denne med att han annars skulle berätta för frun om Thunstedts intresse för pojkar. Efter detta hot gick Thunstedt med på att låna ut bilen. Han minns inte hur det gick till när Thunstedt lämnade bilen till honom. Sedan han fått bilen körde han till en butik, Falu Motor, där han inhandlade verktyg. Han minns att han köpte en spade och en såg. Hans avsikt var först att åka till Gävle, som är en relativt stor stad. Han tvingades i sina fantasier att begå våldshandlingar och det fanns en tidsaspekt som bidrog till att han valde Gävle som resmål då denna stad låg på lagom avstånd från Falun. När han kom till Gävle såg han inga ungdomar ute varför han fortsatte E 4:an norrut mot Sundsvall. När han hade kört ca 20 mil hemifrån stannade han och vilade en stund varefter han fortsatte att köra mot Sundsvall. Han minns att han tänkte att barnen snart skulle börja skolan, vilket gjorde att Sundsvall tidsmässigt passade bra. Han anlände till Sundsvall vid 07.00 - 07.15-tiden. Han körde inte in i staden utan fortsatte E 4:an norrut och passerade Obs-varuhuset. Han var trött och det kändes som om han "var nära att brista". Då han kom fram till ett område med villor, insåg han att han kommit för långt bort från centrum för att hitta några skolor varpå han vände och kom till slut fram till Bosvedjan. Han parkerade bilen på parkeringen nedanför köpcentrat och gick upp mot detta. Då han stod mellan affärsbyggnaden och en intilliggande byggnad såg han två kvinnor, en äldre och en yngre, närma sig och han hörde den äldre ropa "hej Lisa" till den yngre. Då kvinnorna närmade sig backade han in mellan byggnaderna och återvände till bilen. Han åkte upp till skolan och ställde bilen till vänster om skolbyggnaden där han gick ur bilen och gick och ställde sig intill gaveln på en byggnad. Han minns att denna gavel saknade fönster. När han stod där hörde han ett brummande ljud, vilket verkade komma från något aggregat. Han observerade vidare ett tankbilsliknande fordon, vilket han uppfattade som ett slamsugningsfordon. Till höger om Bågevägen kunde han se ett par arbetare intill en transformator. Han observerade vidare en bandyplan i närheten av skolan. Det fanns människor i rörelse vid skolan och ovanför köpcentrat kunde

han se några förskolebarn. Då han inte såg någon han var intresserad av gick han tillbaka till bilen och körde ut på Bäckebovägen och vidare runt Bågevägen. Han stannade bilen i en svag kurva på Bågevägen där han klev ur bilen och gick upp mot husen. Innan han lämnade bilen öppnade han dörren på passagerarsidan och lät denna stå öppen, varefter han gick upp mot och ställde sig vid en bostadsbyggnad. Från en port snett mittemot honom såg han en mörk pojke komma ut från en port, vilken motsvarade hans fantasibild. Pojken hade långt hår och var iklädd en grå stickad tröja. Han bestämde sig för att kidnappa pojken. Denne gjorde emellertid en snäv sväng runt husgaveln och försvann ur hans åsyn. Han försökte genskjuta pojken men han lyckades inte få syn på honom igen. Han återvände då till den plats han stått tidigare. Ur porten bredvid den port den mörka pojken kommit ut ifrån, kom det ut en ljus pojke, vilken var Johan. Han gick fram till denne och berättade att han kört på en katt och bad honom att följa med och hjälpa till. Johan blev intresserad och följde med honom till bilen. Han berättade att katten låg under höger framhjul. När Johan böjde sig ner för att titta tog han tag om Johans huvud och slog det mot instrumentbrädan varpå Johan svimmade av. Han drog då in Johan i bilen där han lade ner honom på förarsätet. Johan var yngre än den mörka pojken han först sett och motsvarade inte hans fantasibild, vilket gjorde honom aggressiv. Han såg inga människor på platsen när han kontaktade Johan eller när han drog in denne i bilen. Han kände sig uppjagad, euforisk, bestämd och rädd. För att undgå att bli upptäckt bestämde han sig för att köra från platsen. Han minns att han tittade på klockan innan han körde och att denna då visade 08.02. Han vet inte om hans klocka visade rätt tid, då han inte hade kontrollerat detta. Anledningen till att han tittade på klockan var att han ville bevara gärningen för framtiden, för det fall han skulle komma att göra om samma sak. Han åkte mot Norra Stadsberget, vilken plats han kände till sedan tidigare besök i Sundsvall och parkerade bilen intill en stig där han tog ut Johan ur bilen. Han såg inga bilar eller människor i närheten. Johan hade först varit avsvimmad efter det att han slagit dennes huvud mot instrumentbrädan, men kom efter hand till medvetande. Han gick tillsammans med Johan in på stigen och vek av inåt skogen där han drog ner flera par byxor Johan hade på sig och våldförde sig sexuellt på denne. Han minns att han höll Johan om nacken och att dennes ansikte skrapades mot isbeklädda stenar på marken. Johan fick skador i ansiktet och han har ett minne av att denne tappade en tand. Han minns inte om Johan skrek. Han gick sedan tillsammans med Johan tillbaka till bilen där han tog in pojken i baksätet. Innan han körde vägen nerför berget flyttade han fram pojken. Johan hade kläderna hafsigt uppdragna. Han var medtagen och grät. När han körde tillbaka tänkte han att det var fel pojke och att han skulle åka tillbaka till Bosvedjan med honom. Då han sade till Johan att denne skulle få åka hem yttrade Johan att modern var på jobbet. När han närmade sig Bosvedjan svängde han inte av utan fortsatte norrut. Han hade då bestämt sig för att fortsätta till Piteå med Johan och begrava denne där han begravt en pojke han dödat där 1976. Då han passerat Timrå insåg han att han inte skulle orka köra ända till Piteå varför han svängde av in på en mindre väg. Han passerade ett grönt hus och kom sedan till Ävikeområdet, där han stannade bilen vid en äng som var skyddad från insyn. Han beordrade Johan att stanna i bilen medan han gick ur bilen och hämtade en kartong ur bakluckan, i vilken han hade en presenning, en såg och en spade. Han tog också med en kniv han förvarade i bilen. Johan, som stannade i bilen, var skrämmd och sa ingenting. Han bredde ut presenningen och lade spaden på denna för att låsa fast den. Han sade sedan åt Johan att kliva ur bilen och ställa sig på presenningen. Johan var mycket

rädd och gjorde som han sa. När Johan stod på presenningen gick han fram och knäade honom så att han föll framåt. Han gick sedan själv ner på knä bredvid Johan och ströp denne. Sedan han dödat Johan klädde han av honom. Han minns att Johan hade flera tröjor, jeans, långa och korta kalsonger och blå strumpor. När han hade klätt av Johan upptäckte han att dennes kropp inte var symmetrisk. Han uppfattade att Johans ena testikel satt högt uppe på vänster sida medan den andra var stor som på en vuxen man. Åsynen av detta förstärkte hans intryck att det var fel pojke. Han letade efter fler felaktigheter och fann då ett smalt födelsemärke bak på Johan, vilket han skar bort. Därefter vände han kroppen om och skar av pungen. Han skar sedan upp pojken i halsen varvid han noterade att det kom väldigt lite blod. Han tog sågen och sågade bakifrån på halsen och skiljde slutligen huvudet från kroppen med hjälp av kniven. När han därefter öppnade buken överraskades han av att det där fanns väldigt mycket blod. Han grävde en grop i vilken han tömde kroppen på blod och lade en del inre organ som han tog ur. Han skar vidare av händerna med kniven. Benen lossade han vid höften, varvid han framför allt använde kniven. Han minns att detta var besvärligt. Han lade händerna på plast i framsätet, huvudet och benen i en plastsäck och bålen och övriga delar i en annan säck. Från den grusväg han körde såg han en höjd och han körde mot denna in på en mindre skogsbilväg, där han stannade bilen. Han tog med sig den påse i vilken han lagt huvudet och gick till den höjd han sett och slängde detta nerför berget. Anledning till detta var att han hade en inre bild av ett roterande huvud. Sedan han gjort detta bestämde han sig för att köra mot Falun. Utefter vägen mot Söderala stannade han och lade ut en hand. Han minns att han tankade någonstans utefter vägen, men han minns inte var. Han kom tillbaka till Falun tidigt på morgonen den 8 november. I Ryggen, norr om Falun, körde han in på en avtagsväg. Han stannade vid en bäck intill järnvägen och tog med sig bålen och gömde den i skogen. Kvar i bilen fanns då benen och en hand. Handen tog han sedan med sig och lade ner i vattnet i en bäck som fanns på platsen och lade stenar över. Han fortsatte därefter till Falun. När han kom hem till Korsnäs tog han med sig benen och gömde dessa på vinden, där han förvarade dem en tid. Han har därefter flyttat kroppsdelarna mellan olika platser. Han har bla hanterat benen på Främby udde under 1992, då han krossade dessa för att förminska storleken. Han vet inte om det finns några delar av Johan kvar någonstans. Johans kläder och skolväska kastade han när han kom till Falun. En penna blev kvar på passagerarsätet. Han var noga med att göra rent i bilen efter händelsen. Han körde ut denna i skogen och tog med sig vatten. Det fanns blod på instrumentbrädan vilket han minns var svårt att få bort. Han hade i övrigt varit noga med att inte smutsa ner i bilen.

Åklagaren har åberopat videoupptagning från vallning av Quick i Åvikeområdet. Rätten har därvid kunnat konstatera att Quicks berättelse vid förhandlingen om det våld han använt delvis avvikit från vad han uppgivit och visat vid vallningstillfället. Bl a har Quick vid vallningen visat hur han utdelat slag mot huvudet på Johan och hur han suttit grensle över dennes kropp då han strypt Johan. Quick har uppgivit att han betett sig på det sätt som han visat under vallningen men att det i övrigt tillgått så som han berättat inför tingsrätten.

Anna-Clara Asplund har beträffande omständigheterna vid Johans försvinnande uppgivit i huvudsak följande: Hon är legitimerad sjuksköterska och arbetade vid tiden för Johans försvinnande som lärare vid vårdskolan i Sundsvall och gick till sitt

arbete kl 07.45 på morgonen. Hon gav Johan frukost på sängen innan hon gick. Det var bestämt att Björn skulle hämta Johan och en kamrat till denne på eftermiddagen för att ta med sig dessa hem till sig. När kamraten kom på eftermiddagen hade Johan inte kommit hem och det visade sig, när det kontrollerades med skolan att Johan inte varit där under dagen.

Till styrkande av att Quick varit i Bosvedjan har åklagaren som skriftlig bevisning åberopat utdrag av dagbok, förd av Quick, utlåtande från Statens Kriminaltekniska Laboratorium avseende nämnda kalender, utlåtande från SMHI, två skisser av tröja, dels en ritad av Quick, dels en ritad av Margit Lövgren samt foto och beslagsprotokoll avseende Stefan Lövgrens tröja. Rätten har på åklagarens begäran hållit syn av nämnda tröja.

Som muntlig bevisning till styrkande av ovan nämnda förhållande har åklagaren åberopat vittnesförhör med kriminalkommisarierna Jan Karlsson, Stefan Lövgren, Margit Lövgren, Liisa Liljedahl, Björn Hallström, Göran Bouvin, Lars Åström, Thomas Engberg, överläkaren Kjell Långbergs samt Lars Eliasson.

Genom den av åklagaren åberopade vittnesbevisningen har i denna del i huvudsak följande framkommit.

Kriminalkommisarierna Jan Karlsson, som arbetat med utredningar rörande av Quick erkända brott sedan 1998, har berättat om vad som kunnat utrönas om vilka personer som varit i rörelse i i Bosvedjan vid tidpunkten för Johans försvinnande. Han har därvid uppgivit: Enligt de tidtabeller som gällde i november 1980 ska det ha avgått en buss från Bosvedjans centrum kl 07.50, vars sträckning varit runt Bågevägen och vidare till Sundsvalls centrum. Nästa buss på denna linje skulle enligt tidtabell avgå kl 08.10. Vidare avgick det från centrum ytterligare en busslinje, vilken inte gick runt Bågevägen. Enligt tidtabell skulle denna buss ha avgått kl 08.00. - Jan Karlsson har redogjort för vilka personer som varit i rörelse i närheten av Johans bostad vid åttatiden den dag Johan försvann och vilka iakttagelser dessa gjort. Han har därvid omvittnat att ingen av de personer som hörts har uppgivit sig ha sett någon person som skulle kunna ha varit Quick samt att ingen heller uppgivit sig ha sett Johan efter kl 07.55. Jan Karlsson har uppgivit att det beträffande tiden 07.56 - 08.00 inte finns några iakttagelser dokumenterade från den del av Bosvedjan där Johan bodde.

Stefan Lövgren har uppgivit att han vid den aktuella tiden var bosatt på Bågevägen 39 D och att han kände Johan som var tre år yngre än han själv. - Vid den aktuella tiden gick han i åttonde klass i Hagaskolan, några km söder om Bosvedjan och han åkte buss till skolan. Han minns inte vilken tid han gick till bussen den aktuella morgonen, men som han minns det var han alltid sent ute. För att vara säker på att få sittplats brukade han springa ner till centrum och ta bussen därifrån. Det fanns en stig ner till centrum från den plats där han bodde och han brukade ta den vägen, då den var närmast. Han minns inte vad han hade på sig, men han brukade vara klädd i jeans, jacka och tennisskor. Om han hade någon tröja minns han inte. Hans hårfärg var samma som den är idag, d v s mörk. Han var smal och hade halvlångt hår.

Stefan Lövgrens mor, Margit Lövgren har bekräftat Stefan Lövgrens uppgifter om dennes utseende och om att han brukade vara sent ute när han skulle till skolan. Hon har uppgivit att sonen brukade springa till bussen strax före kl 08. Margit Lövgren har vidare uppgivit att Stefan Lövgren hade en grå tröja som hon hade stickat, att tröjan hade svart och vitt mönster upptill, nertill och runt ärmarna samt att Stefan Lövgren brukade använda tröjan, som var den enda tröja hon stickat till honom, vid den aktuella tiden.

Liisa Liljedahl har uppgivit att hon 1980 var 24 år gammal och att hon arbetade på ICA i Bosvedjan, där hon ibland satt i kassan och ibland sysslade med andra saker i affären. Hon har uppgivit att hon nu inte minns när affären öppnade på morgnarna men att det kan vara möjligt att hon började redan kl 08.00 i de fall hon hade till uppgift att plocka upp varor i affären.

Björn Hallström, som var butiksansvarig för ICA-affären i Bosvedjan vid den här tiden har uppgivit att personalen i affären brukade börja arbeta omkring kl 08.00 då kassan räknades om morgnarna.

Göran Bouvin har uppgivit att han arbetar vid kommunen och att han under 1980 arbetade med avloppsreningar. Han har berättat att det var problem med avloppen i Bosvedjeområdet vid den aktuella tiden och att han ofta var där för att utföra spolningar. Han har dock inte kunnat erinra sig huruvida det pågick sådana arbeten just den 7 november 1980.

Lars Åström, som arbetar som vaktmästare vid Bosvedjeskolan har berättat att det fram till 1995/96 fanns en stor fläkt, som betjänade alla skolbyggnaderna samt att denna fläkt var belägen i hörnet av huvudbyggnaden. - Fläkten brukade starta upp vid den tid då han låste upp skolbyggnaderna på morgnarna, omkring kl 07.15 och den förde ett karaktäristiskt ljud då den startades upp. Han har inte kunnat säkert säga exakt vilken tid fläkten startades upp eller om detta gjordes vid samma tid varje dag. Lars Åströms uppgifter har i allt väsentligt bekräftats av Thomas Engberg, driftstekniker för Bosvedjan sedan 1990. Denne har härutöver uppgivit att fläkten byttes ut mot fläktar i alla skolbyggnader för ca fem år sedan. Han har uppgivit att det är möjligt att höra också dessa fläktar men att dessa hörs betydligt mindre än det gamla fläktsystemet.

Överläkaren Kjell Långbergs har uppgivit: Han är läkare och specialist inom rättspsykiatri. Han var anställd vid Sätters sjukhus när Quick kom dit 1991. Det påbörjades vid sjukhuset terapi av Quick, vilken han ansvarade för till dess han slutade sin anställning vid sjukhuset under 1993 eller 1994. Quick kom efter en tids behandling att berätta för honom om att denne trodde sig ha dödat Johan Asplund. Quick hade fragmentariska minnesbilder och för att Quick skulle ges möjlighet att avgöra huruvida hans minnesbilder var riktiga gjorde han tillsammans med Quick en resa till Sundsvall i oktober 1992. Han hade inte studerat fallet med Johans försvinnande före resan och hans minnen av denna händelse från tidningsartiklar mm som förekom vid försvinnandet, var tämligen vaga. De kom till Sundsvall och stannade till vid Obs-varuhuset för ett toalettbesök varefter de fortsatte norrut. Då de närmade sig Birsta så Quick att de kommit fel och de vände om. De kom därefter till ett bostadsområde, vilket Quick också uppgav var fel plats. Det var hela tiden

Quick som föreslog hur han skulle köra. Det är dock möjligt att det var på hans initiativ som de svängde upp mot bostadsområdet Bosvedjan. Då de kom till Bosvedjan tror han att han körde ett varv runt Bågevägen varefter han ställde bilen på parkeringen nedanför centrum. De steg ur bilen och började gå upp mot centrum, men efter ca femtio meter fick Quick en ångestattack och han fick hjälpa denne tillbaka till bilen. Quick kunde inte prata och måste stödjas när han förflyttade sig. Quick visade en påtaglig reaktion och han bedömer att Quicks reaktion var äkta. Han ville inte pressa Quick med frågor och denne sade heller ingenting. Vistelsen i Bosvedjan varade endast ca tio minuter varefter de återvände till Säter. Under den fortsatta terapin på Säter berättade Quick alltfler detaljer om hur han hade agerat när han förde bort och dödade Johan och det stod efterhand klart att det måste göras en polisanmälan. Då han talade med Quick om detta valde denne att själv göra anmälan. Han har under polisutredningen medverkat vid flera vallningar av Quick tillsammans med polismän. Quick har reagerat kraftigt under dessa vallningar som ibland fått avbrytas då Quick drabbats av ångestattacker och inte klarat av att medverka längre. Förutom besöket i Sundsvall har han tillsammans med Quick besökt dennes syster och deras barndomshem. I terapin hade Quick berättat att det någonstans i Ryggenområdet skulle finnas någonting i en bäck. Då de befann sig i Dalarna pekade Quick ut den aktuella platsen och ville vända på stenar i bäcken. Quick visade tydliga tecken på ångest. Han uppfattade att besöket på platsen inte skulle leda någonstans varför de begav sig därifrån. Quick berättade sedan i bilen att han funnit benbitar i bäcken, vilka han hade ätit upp. Då han inte sett Quick stoppa någonting i munnen under besöket vid bäcken bedömde han inte Quicks uppgift som sannolik. Han har vidare närvarit som stöd vid ett antal polisförhör med Quick. Han har i sitt arbete inte haft någon ambition att utreda de brott Quick erkänt och han har under sina samtal varit noga med att inte försöka påverka denne. Då han under ett förhör med Quick framkastade föreslag på verktyg var detta i syfte att hjälpa polismännen att tyda Quick, som generellt haft svårt att tala i polisförhör. Han har dock inte brukat föreslå ord på det sätt som skedde vid detta tillfälle. Quick har efterhand erkänt ett flertal mord. Hans berättelser har från början varit fragmentariska och denne har sammanblandat vissa detaljer med detaljer från andra gärningar.

Målsägandena har till belysande av frågan huruvida Quick varit i Bosvedjan vid den tidpunkt som anges i gärningsbeskrivningen som muntlig bevisning åberopat vittnesförhör med Leif Thunstedt, Patrik Bergdahl, Kent Jonsson, Ulf Johansson, Thomas Jonsson, Siv Jonsson, Anders Jonsson samt Allan Jansson. De har som skriftlig bevisning åberopat de uppgifter som antecknats från polisförhör dels den 18 november 1980 med Lillian Bergdahl, dels den 14 november 1980 med Carl Sundberg, det av åklagaren åberopade utlåtandet från Statens Kriminaltekniska Laboratorium samt färgkarta.

Genom förhöret Leif Thunstedt har i huvudsak följande framkommit: Han har haft ett homosexuellt förhållande med Quick, men han minns inte vilket år detta var. Han var vid den tiden gift och hans fru hade tre barn, två pojkar och en flicka, sedan tidigare. Han köpte den 16 oktober 1980 en ny bil, en vinröd Volvo 244 av 1981 års modell. Då viss utrustning skulle flyttas över från det bil han hade tidigare levererades bilen först några dagar senare. Under denna tid fick han disponera en lånebil. Han arbetade i en ICA-affär och var i behov av bilen till sitt arbete. Han har

aldrig lånat ut någon bil till Quick och denne har överhuvudtaget aldrig åkt i hans bil. Han har lånat ut bilen till sin fru och till fruns barn samt till sin chef vid ett tillfälle. I övrigt har han aldrig lånat ut sin bil. Det är heller inte riktigt att Quick hotat med att berätta saker för hans fru. Han är nu frånskild men han har ett gott förhållande till henne fortfarande. Hans tidigare hustru har under polisutredningen fått vetskap om hans förhållande med Quick. Hon blev ledsen när hon fick höra detta men hon sade inte upp bekantskapen. Han trodde dock att hon skulle reagera starkare, då hon alltid uttalat sig negativt om homosexualitet. Han är nu rullstolsbunden och sjuklig. Han äter mycket medicin och hans minnesfunktion har kommit att försämrats till följd av hans hälsotillstånd.

Patrik Bergdahl, Kent Jonsson, Ulf Johansson, Thomas Jonsson, Siv Jonsson och Anders Jonsson har samtliga rört sig i Bosvedjan i närheten av Johans bostad omkring kl 08.00 den 7 november 1980. Ingen av dessa vittnen har uppgivit sig ha sett någon som skulle kunna ha varit Thomas Quick och ingen har heller sett Johan vid tillfället. Allan Jansson har omvitnat att han arbetat som busschaufför 1980. Han har uppgivit att linje sex, som var den busslinje som gick runt Bågevägen, gick från centrum var tjugonde minut, att det brukade sättas in extrabussar på linjerna som avgick från Bosvedjans centrum kl 07. 30, kl 07.50 och kl 08.10 samt att han inte tjänstgjorde den dagen då Johan försvann.

Försvaret har i denna del åberopat vittnesförhör med kriminalinspektören Björn Jonasson som uppgivit: Han arbetade vid den här tiden som ordningspolis. Då han kom hem från sitt arbete på kvällen den 7 november 1980 hörde han på nyheterna om Johans försvinnande och han erinrade sig en framförvarande bil vid trafikljusen på Norra vägen, i vilken det suttit en pojke på passagerarplatsen i framsätet. Pojken hade vänt sig om och tittat på polisbilen och han tyckte att pojken såg skrämmd och förskräckt ut. Då han såg bilden av Johan i TV kände han igen denne som den pojke han sett i den nämnda bilen. Han bedömde att föraren, som var tunnhårig, var i 40-50 årsåldern. Bilen var en vinröd Volvo 142/ 144 eller 242/244 av årsmodell 1974-75 eller senare. Han pratade om händelsen med den kollega han arbetat tillsammans med då han såg bilen och denne hade reagerat på samma sätt när han fått höra om Johans försvinnande och sett bilderna av honom i media. - Försvaret har vidare åberopat de uppgifter som antecknas från polisförhör den 13 november 1980 med Dagmar Sundberg.

Rätten har efter åberopande av åklagaren och målsägandena hållit syn i bostadsområdet Bosvedjan.

Åklagaren har **till styrkande av att Quicks uppgifter om Johan varit riktiga** åberopat skiss av Johans födelsemärke ritad av Anna-Clara Asplund, utlåtande och yttrande av Rättsmedicinalverket avseende hur hydrocele resp pungaåre ser ut och vilka förhållanden som kan påverka detta.

Som muntlig bevisning har åklagaren åberopat målsägandeförhör med Anna-Clara Asplund och Björn Asplund, vittnesförhör med kriminalinspektören Seppo Pentinen och sakkunnigförhör med överläkaren Mats Öström.

Anna-Clara Asplund har beträffande de kännetecken på Johans kropp som Quick berättat om uppgivit följande: När Johan var ungefär sex år gammal klagade han vid ett tillfälle på att han hade ont i pungen, varpå hon tog med honom till läkare. Det konstaterades att Johan hade ett litet vattenbräck, vilket man kunde se om man satte en ficklampa bakom och lyste på det. Det var annars inte möjligt att se. Hon hade även vid ett tillfälle, den 19 januari 1976, kontakt med läkare med anledning av det vattenbräck som konstaterats. Det diskuterades då om det skulle opereras, men läkaren uppgav att det kunde växa bort. Johan var en aktiv kille som höll på mycket med idrott. Han uppgav aldrig, förutom vid det nämnda tillfället då han var sex år gammal, att han besvärades av detta, varför hon uppfattade att det växt bort. Johan hade vidare ett ljusbrunt födelsemärke bak på ena skinkan. Detta var ingenting man kunde känna utan det var endast synligt som en ljus skugga. Märket kom på tal vid ett förhör med henne under 1994 eller 1995. Hon hade inte dessförinnan berättat om detta då födelsemärket var det enda hon hade kvar av Johan som inte lämnats ut. Hon ritade vid det nämnda förhöret upp på ett papper hur skuggan såg ut. Det är den i målet återopade skissen som hon då ritade. Hennes minnesbild är dock att hon inte ritade någon kontur runt denna.

Björn Asplund har uppgivit: Han och Anna-Clara skildes när Johan var tre år gammal och under några år därefter hade han mindre kontakt med sonen. Från 1975 var dock kontakten regelbunden. Han har hört talas om Johans hydrocele, men han kan inte påminna sig att han någonsin lagt märke till detta. Det var heller ingenting som på något sätt begränsade Johan. Vad gäller födelsemärket var detta endast en skugglik markering. Han har själv en identiskt likadan markering på sin rygg.

Rätten har efter återopande av målsägandena hållit syn av Björn Asplunds födelsemärke.

Under vittnesförhöret med kriminalinspektören Seppo Pentinen har följande framkommit: Det har samtidigt förekommit ett flertal polisutredningar angående mord som Quick erkänt. Vid en vallning av Quick i en annan mordutredning berättade denne plötsligt spontant att Johan haft ett ärr. Quick beskrev detta så, att det varit mörkare än övrig hud. När han hörde Anna-Clara Asplund angående huruvida Johan haft något födelsemärke ville hon först inte berätta om detta. Vid ett senare förhör berättade hon dock att Johan haft ett märke på ryggen och hon ritade upp detta på ett papper. Han har inget minne av att han ritat konturer men han kan inte utesluta att det är så. Efterhand har Quick kommit att lämna även andra upplysningar beträffande Johans kropp, varvid han nämnt att Johans könsorgan skilt sig från de andra pojkarnas. Det fanns dessförinnan ingen information om Johans hydrocele.

Överläkaren Mats Öström har vid förhöret uppgivit: Av Johan Asplunds läkarjournal har han kunnat utläsa att Johans högra testikel vid undersökning 1975 varit dubbelt så stor som den vänstra, vilket tyder på att det förekommit ett litet hydrocele, s k vattenbräck. Detta innebär att det finns en förbindelse mellan pungen och buken genom vilken vätska kan tränga ner. Om denna förbindelse är större kan även tarmar tränga ner i pungen. Hydrocele kan vara medfött men det kan också uppstå senare tex i samband med inflammation. Olika faktorer kan påverka ett hydrocele. Tryck i buken kan medföra att detta snabbt kan bli större. Ensidiga

hydrocelen är vanligast. Hydrocele kan även medföra färgförändringar, rodnader i huden. Vid undersökning 1977 har det konstaterats Johan Asplunds hydrocele varit krakmandelstort. Ett hydrocele kan inom en timma växa sig stort som ett hönsägg. Att utsätta någon för strypning är en sådan omständighet som kan påverka ett hydrocele. Vid sådant kraftigt våld föreligger också risk för att tarmar pressas ner. Om tarmar pressa ner kan ett hydrocele växa till sig betydligt snabbare än vad som sagts ovan. De flesta hydrocelen självläker men de kan komma tillbaka om personen utsätts för våld.

Åklagaren har beträffande **hur undersökningen bedrivits och vilka tekniska fynd som gjorts** som skriftlig bevisning åberopat undersökningsprotokoll avseende markundersökning av den plats på Åvikeområdet där Quick uppgett sig ha styckat kroppen, upprättad av tekniska roteln vid polismyndigheten i Sundsvall samt utlåttande avseende undersökning av fosfathalt i jordprover upprättat av geologen Kjell Persson vid Arkeologiska Forskningslaboratoriet vid Stockholms universitet. Som muntlig bevisning i denna del har åklagaren åberopat vittnesförhör med kriminalinspektören Seppo Pentinen, John Sjöberg, Roger Blidmo samt kriminalinspektören Björn Jonasson.

Kriminalinspektören Seppo Pentinen har beträffande hur brottsutredningen bedrivits uppgivit: Quick har samtidigt som brottsutredningar bedrivits varit föremål för terapi. Quicks tidigare terapeut, Kjell Långbergs, har medverkat i utredningen som ett stöd åt Quick, vilken under utredningen återkommande drabbats av ångestattacker. Det har dock inte förekommit någon samverkan mellan polisen och terapeuten vad gäller brottsutredningen. Det har i det avseendet varit "vattentäta skott" mellan dessa verksamheter. Han upplever att Quick har ett behov av att berätta om de gärningar han utfört. Det har under utredningen hänt att Quick ringt till honom och berättat saker som han kommit på. Han har då inte ställt några frågor vid telefonsamtalet utan väntat med dessa till senare förhörstillfälle. Quick har under utredningens gång ändrat olika uppgifter han lämnat. Beträffande de centrala delarna av hans berättelse har han dock skarpa minnesbilder och i dessa delar har han hållit fast vid sina uppgifter. Det har ofta under förhören hänt att Quick inte fått fram de ord han försökt säga. Quick brukar i sådana fall visa med kroppen vad han försöker säga. Det är möjligt att det var så det gick till när Kjell Långbergs föreslog att det kunde ha varit en såg Quick använt vid styckningen. Han minns dock inte detta tillfälle. Den 13 mars 1999 medverkade han i en vallning av Quick i Sundsvall. Vid denna var även Kjell Långbergs med. Vallningen startade vid utsiktstornet på Norra Stadsberget, varifrån de gick in på en stig. Quick visade efter ca 100 meter tydliga tecken på ångest. Han fick stödja sig på sin läkare och hade kramper. Från Norra Stadsberget fortsatte de till Västanå och Åvikeområdet. Quick hade beträffande vägen sagt att de skulle passera ett ljusgrönt hus och de kom till ett sådant. Av fastighetsägaren har det upplysts att huset målades i denna kulör i mitten av 1970-talet. Quick hade vidare berättat om ett två - tre meter högt stenmassiv vid den plats där han hade ställt sin bil. Då Quick visade var han ställt bilen kunde det konstateras att det fanns ett stenmassiv på platsen. Quick pekade ut en plats intill detta där han sade sig ha gömt Johans kropp. Vid kontakt med markägaren uppgav denna att det hade lagts ut ett kadaver från en kvigkalv i anslutning till denna plats. De fann också benrester, som visade sig komma från djur. Den 28 maj 1999 söktes det på den plats Quick pekade ut med hunden Sampo, som är tränad att söka efter

människorester. Denna markerade på den plats som Quick då angivit att han gömt Johans kropp. Den markerade inte för djurkadavret. Quick har under senare förhör ändrat sina uppgifter om vad han gjort med kroppen och sagt att han styckat denna, grävt ner inälvorna på den plats han tidigare angivit att han gömt kroppen, och tagit med sig kroppsdelarna. Den 26 maj 1999 företogs en vallning i Ryggenområdet, där Quick angivit att han grävt ner en hand i en bäckfåra. Quick uppgav när de närmade sig den platsen att denne hade ett minne av en stängd vägbom. Vid kontroll med markägaren visade det sig att det 1980 hade funnits en vägbom på platsen. Quick uppgav vidare att vägen, enligt den minnesbild han hade, hade varit sämre. Det har vid kontroll visat sig att vägen breddats på senare år. Det gjordes en teknisk undersökning där Quick uppgivit att han gömt kvarlevor. Några kvarlevor har dock inte hittats. Vid en vallning den 8 juni 1998, som företogs vid den bäck i Ryggenområdet Quick omtalat bröt denne ihop. Quick har berättat att han lagt kroppsdelar på olika platser i nämnda skogsområde, men att han sedan flyttat kvarlevorna. En vallning med hunden Sampo har företagits i området. Sampos ägare, John Sjöberg, har inte blivit informerad om vilka platser Quick pekat ut. Hunden gjorde dock vid sökningen kraftliga markeringar på de av Quick uppgivna platserna. Quick vallades vidare på Främby udde den 27 september 2000. De gick längs en stig och Quick visade allt större tecken på ångest. Quick föll sedan plötsligt ihop avsvimmad. När denne vaknade upp berättade han att han haft ögonkontakt med gömstället. Quick har på Främby udde pekat ut olika platser, bl a den sten han suttit på när han krossat bendelar. Det har företagits sökning med hunden Sampo som markerat på de platser Quick pekat ut.

John Sjöberg har uppgivit i huvudsak följande: Han är ägare till hunden Sampo, en hund av vallhundstyp som han skaffat för marina behov. Sampo har tränats för att söka efter människor som hamnat i vatten och den har utvecklat en förmåga att känna lukt av människokropp även då kroppen varit död och förmultnad sedan en mycket lång tid tillbaka. Den kan söka både på land och i vatten. Sampo har använts för att söka efter försvunna människor och den har också använts för att återfinna gamla gravar. Då Sampo känner lukt av människa markerar den genom att skälla. Sampo markerar inte för döda djur utan endast för människolukt. Han har sökt med Sampo på de platser Quick utpekade att han lagt kroppsdelar. Han har inte vid dessa sökningar erhållit någon närmare information om vilka platsen som uppgivits utan sökt inom ett område till dess Sampo markerat. Sökningar har skett i Västansjöområdet, Åvikeområdet, Ryggenområdet och på Främby udde.

John Sjöberg har inför tingsrätten uppspelat ett videoband, vilket utvisat hur sökningarna med hunden Sampo går till och hur det går till när denna markerar.

Roger Blidmo, doktor i arkeologi har uppgivit att hunden Sampo använts till att leta efter vikingagravar samt att hunden därvid markerat för gravar som varit upp till 2 000 år gamla. På de platser Sampo markerat har det skett utgrävningar och medeltidsgravar har anträffats.

Kriminalinspektören Björn Jonasson har uppgivit: Det har tagits prover av jorden inom ett område om 9 x 9 meter på den plats i Åvikeområdet där Quick uppgivit att han befunnit sig då han styckat kroppen. Dessa prover har sänts för analys. På de ställen där det angivits förhöjda fosfatvärden har det sedan grävts mellan två - fyra

dm ner i jorden. Då man kommit så långt ner har det sett orört ut varför man inte grävt djupare. Det har inte gjorts några fynd av rester från människa vid dessa grävningar.

Geologen Kjell Persson har vid sakkunnigförhör uppgivit: Förhöjda fosfathalter i jorden visar att organiska material förmultnat på platsen. Den aktuella undersökningen visade förhöjda värden på vissa platser. På platsen där de högsta värdena uppmättes fanns det rester från ett kreatur. Det fanns ytterligare en plats där värdena var förhöjda, vilket tyder på att det funnits organiskt material där. Det spelar ingen roll hur lång tid som förflutit. Redan efter två veckor kan man se förhöjda värden. Det är sannolikt att inälvor som grävs ner kan ge sådan värden som uppmätts på den aktuella platsen.

Åklagaren har som muntlig bevisning **till belysande av trovärdigheten av Quicks erkännande** åberopat sakkunnigförhör med professorn Sven-Åke Christianson.

Försvaret har som skriftlig bevisning åberopat läkarintyg av chefsöverläkaren Erik Kall vid psykiatriska regionvårdsavdelningen, Sätters sjukhus och psykologutlåtande av leg psykolog och leg psykoterapeut Louise Crona vid Rättsmedicinalverket. Som muntlig bevisning har försvaret åberopat vittnesförhör med psykologen Birgitta Ståhle och avdelningsföreståndaren Bengt Eklund, båda verksamma vid Sätters sjukhus.

Professorn Sven-Åke Christianson har vid förhöret uppgivit i huvudsak följande: Han bedriver forskning angående minnets mekanismer. Han fick kontakt med Quick för första gången 1994 och har haft samtalskontakt med denne 2-3 gånger per år på Sätters sjukhus inom ramen för sin forskning. Han har haft i uppdrag av polismyndigheten att förbereda Quick inför rekonstruktioner genom att mentalt sätta in denne i den situation som rådde då en gärning begicks. Förutsättningarna för att Quick skall minnas vad som inträffat ökar då. Han ställer dock inga frågor om gärningen. - Minnet påverkas av ett flertal faktorer varav tidsfaktorn är en viktig faktor. Ju längre tid som förflutit ju större är risken för felkällor. En persons minne påverkas också av information om en händelse denne kan ha fått genom massmedia. Vid utredning av två andra av Quick erkända mord företogs experiment, i vilka en grupp bestående av åtta doktorander i psykologi och två vana utredare under en dag fick ta del av vad som skrivits i media angående gärningarna, varefter de fick besvara ett antal frågor om hur gärningen gått till. Samma frågor som gruppen fått ställdes till Quick. Det kunde därvid konstateras att Quick kunde besvara tio gånger så många frågor från brottsutredningen som gruppen, som hade tillgodogjort sig information genom massmedia, kunde besvara. Detta visar att det är väldigt svårt att redogöra för en händelse enbart genom att ta del av vad förkommit angående en händelse i massmedia. - Gärningsmän som begått den typ av brott som det nu åtalade har behov av att berätta om sina gärningar, men det finns samtidigt ett behov av att avvärja. Vidare föreligger det ofta hos gärningsmannen ett behov av att bevara kroppsdelar. Detta att behöva berätta och samtidigt fortsätta att bevara kroppsdelar leder till en konflikt hos gärningsmannen. Minnet är påverkbart. Information läggs till utifrån de frågor som ställs. Ju fler förhör som hålls ju svårare är det att erinra sig det ursprungliga minnet. - Han medverkade vid en rekonstruktion i Åvikeområdet. Då Quick kom till den plats där han uppgett att han

dödat Johan bröt denne samman. Då en gärningsman kommer tillbaka till platsen för en händelse kommer denne i sin inre miljö tillbaka till händelsen. - Det förekommer ibland att personer erkänner brott de inte begått, vilket kan ske av olika anledningar. En tänkbar orsak till ett sådant beteende kan vara att personen har behov av erkännande eller att denne vill straffa sig själv. En annan anledning kan vara att en person vill få slut på förhör. Ett erkännande kan även komma av att en person manipulerats att tro att den begått saker då personens minnesbild är oklar. Ett sådant erkännande tas vanligtvis tillbaka då personen blir övertygad om att denne är oskyldig.

Vid förhöret med psykologen Birgitta Ståhle har följande framkommit: Hon är anställd som psykolog vid Säterers sjukhus sedan 1984. Hon fick 1997 legitimation som psykoterapeut. Hon har sedan 1994, då Kjell Långbergs lämnade sjukhuset, arbetat med Quick i terapi. Hon hade även dessförinnan kontakt med denne. Hon hade då hon påbörjade sitt terapiarbete information om att Quick erkänt mord, men hon hade ingen detaljinformation. Hon brukar inte vara närvarande vid polisförhör och den information hon har beträffande gärningar Quick erkänt är den information denne lämnat till henne. Vid något enstaka förhör har hon dock varit närvarande och hon har närvarat som personligt stöd vid vallningar. De polismän som svarar för polisutredningen känner inte till vad som förevarit vid terapin. - Det har företagits två rättspsykiatriska utredningar av Quick. Dessa utredningar har utgjort grunden för terapiarbetet. Hon träffar Quick vid tre tillfällen varje vecka om vardera 1,5 timme. - Terapi är en berättelse hur livet gestaltat sig och hur detta påverkat en person. Då Quick inledde terapin hade denne inget minne före tolv års ålder. Det framkom under terapiarbetet att Quick som litet barn hade ett självskadande beteende, vilket när han blev litet äldre kom att involvera andra personer. Terapi syftar till att förstå den egna personen för att göra människan hel. Quick berättade tidigare i terapin fragmentariskt om gärningar han utfört, men hans berättelser har efterhand blivit mer sammanhållna. Quick bryter också samman under samtalen betydligt mindre ofta än han gjorde tidigare. Han har också fått ett annat synsätt på sig själv och sina offer än han tidigare haft. Att berätta om svåra saker har väckt svår ångest hos Quick. Att berättat sådana saker väcker ett behov att fly undan hos berättare samtidigt som denne har ett behov av att berätta. Det har förekommit att Quick blandat detaljer mellan olika utredningar. Hon har i sitt terapiarbete inte frågat Quick om detaljer i de gärningar han erkänt. I terapin behandlar man olika gärningar endast ur det perspektivet att förstå patientens handlingar. Terapin kan mycket väl behandla något annat än den gärning som är föremål för polisutredning.

Bengt Eklund, avdelningsföreståndare på Säter har berättat: Han har arbetat som avdelningsföreståndare på den avdelning där Quick vistas alltsedan Quick kom dit 1992. Quick har aldrig under sin vistelse på Säter haft några restriktioner vad gäller tillgång till tidningar, Tv och radio. Det har heller inte förekommit någon avlyssning av telefonsamtal eller kontroll av brev. Efter 1993 har han varit med som stöd på alla rättegångar, rekonstruktioner och vallningar som Quick medverkat i. Quick har ständig ångest för vilken han tar ångestdämpande mediciner. Han har sömnsvårigheter och det är vanligt att han vaknar av mardrömmar då han ser tydliga bilder av sina offer. Det är oerhört vanligt att Quick vaknar och skriker av vad han sett i sina drömmar. Han har i sina kontakter aldrig misstänkt att Quicks sätt att bete sig är spelat. De personer som besöker Quick är sådana som besöker denne i sitt

yrke såsom poliser, journalister och psykologer. Quick har endast haft något enstaka privat besök under den tioårsperiod han vistats på sjukhuset.

Tingsrättens överväganden och bedömning

Quick har erkänt den åtalade gärningen. För att ett erkännande skall kunna läggas till grund för en fällande dom krävs dock att detta vinner stöd av övrig utredning.

Inledningsvis konstaterar tingsrätten att det inte finns någon teknisk bevisning som binder Quick till Sundsvall vid tiden för brottet och det finns heller ingen utredning som fastställer vad som hänt med Johan Asplund.

Vid prövningen av de uppgifter Quick lämnat skall det beaktas att det förflutit en tid om mer än tjugo år sedan Johans försvinnande. De vittnen som hörts i målet angående sina iakttagelser från Bosvedjeområdet har hörts även i den tidigare rättegången. Med hänsyn till den tid som förflutit har dessa, av naturliga skäl endast kunnat hänvisa till de uppgifter de avgivit i den tidigare polisutredningen

Quick har uppgivit att han lånat en bil av en bekant vid namn Thunstedt, med vilken han färdats till Sundsvall där han kommit att hamna i bostadsområdet Bosvedjan. Då Thunstedt bestämt förnekat att han lånat ut sin bil till Quick och det inte finns någon närmare utredning till stöd härför är det inte utrett att så varit fallet. Tingsrätten bedömer emellertid, mot bakgrund av vad som framgår i tidigare domar om att Quick färdats långa sträckor i bil, inte att denna fråga är av någon avgörande betydelse. Quick har lämnat uppgifter om olika iakttagelser han gjorde när han befann sig i Bosvedjan. Sådana uppgifter är bl a att han hört ett aggregat starta upp då han befann sig i närheten av skolbyggnaden, att han sett en person närma sig affären i området, vilken tilltalats Lisa samt att han sett slamsugningsfordon i området. Dessa uppgifter har vid kontroll befunnits kunna vara riktiga. Han har vidare berättat om en pojke, som väckt hans intresse och tämligen detaljerat beskrivit denne. Quick har uppgivit att denna pojke kommit ut från porten bredvid den port där Johan bodde. I utredningen har det konstaterats att det på den av Quick angivna adressen funnits en pojke, Stefan Lövgren, vars utseende vid den aktuella tiden väl överensstämmer med den beskrivning Quick givit. Det har vidare konstaterats att Stefan Lövgren haft en sådan tröja som Quick beskrivit och ritat upp. Det har i målet hörts ett stort antal vittnen, som befunnit sig i närheten av Johans bostad under den tidsrymd under vilken Johan måste ha lämnat sin bostad. Inget vittne har uppgivit sig ha sett någon person som skulle kunna vara Quick. Ingen av de hörda vittnena har heller sett Johan utanför bostaden den aktuella morgonen. Av de uppgifter kriminalkommissarien Jan Karlsson lämnat har det framkommit att det under en tidsrymd om fyra minuter, Kl 07.56 - 08.00, inte finns några vittnesuppgifter om iakttagelser i närheten av Johans bostad. Tingsrätten finner sammantaget att Quick i utredningen lämnat ett flertal uppgifter som ger stöd åt hans påstående att han befunnit sig i Bosvedjan vid tiden för Johans försvinnande. Ingenting har i utredningen framkommit som vederlägger Quicks uppgift att han varit i området eller att han tagit med sig Johan därifrån på det sätt han berättat.

Vad gäller Quicks uppgifter om hur han sedan förgripit sig, dödat och styckat Johan har han beträffande vissa detaljer ändrat sina uppgifter under utredningen. Han har

berättat hur han förfarit med kroppsdelarna och beträffande vissa delar berättat var dessa slutligen kommit att hamna. Några kroppsdelar som kunnat härledas till Johan har dock inte återfunnits. Genom vad professor Sven-Åke Christianson uppgivit om hur gärningsmän, som begått den typ av brott varom nu är fråga, reagerar och deras behov av att avvärja och bevara kroppsdelar finner tingsrätten inte att det förhållandet att Quick inte förmått visa någon kvarleva från Johan utesluter att han kan ha förfarit på det sätt han berättat. Inte heller det förhållandet att Quick beträffande vissa detaljer ändrat sina uppgifter visar, mot bakgrund av vad professor Christiansson och leg psykologen Birgitta Ståhle uppgivit om de svårigheter som kan vara förknippade med att berätta svåra händelser, att Quicks erkännande inte skulle vara riktigt. Quick har beskrivit den plats i Åvikeområdet där han uppger att han dödat och styckat Johan samt beskrivit hur han färdats dit varvid han bl a berättat att det utefter vägen fanns ett grönt hus, en uppgift som kunnat bekräftas. Han har vidare beskrivit den plats i Ryggenområdet där han uppgivit sig ha lagt en hand i en bäck. Han har beträffande vägen dit bl a beskrivit att det funnits en vägbom på denna 1980, en uppgift som vid kontroll visat sig stämma. Vid sökning med hunden Sampo har denna markerat på de platser Quick uppgivit att han lagt ut, grävt ner eller på annat sätt hanterat Johans kvarlevor. Av den i målet återopade utredning angående fosfathalt i jordprover och sakkunnigförhøret med geologen Kjell Persson framgår att ansamlingar av organsikt material funnits på den plats i Åvikeområdet där Quick angivit att han lämnat rester av Johans kropp. Vad som härigenom framkommit ger stöd för de uppgifter Quick lämnat angående hur han förfarit med Johans kropp.

Quick har beträffande Johans kropp omtalat att denne haft ett födelsemärke, vars form han ritat upp under förundersökningen. Han har inledningsvis då han berättat om detta uppgivit att märket funnits på framsidan av Johans kropp, men efterhand ändrat sig och sagt att det varit placerat på ryggen. Anna-Clara Asplund har vid polisförhör beskrivit och ritat upp ett födelsemärke Johan haft på ryggen, Den skiss hon gjort överensstämmer väl med Quicks beskrivning av det märke han berättat om. Quick har vidare berättat om avvikelser beträffande Johans könsorgan; att en testikel varit större än den andra. I utredningen har det framkommit att Johan när han var mindre lidit av hydrocele, vilket dock enligt målsägandena inte var möjligt att se om det inte genomlystes och vilket förmodligen var läkt vid tiden för Johans försvinnande. Genom sakkunnigförhøret med överläkaren Mats Öström har det framkommit att ett hydrocele kan påverkas och snabbt växa sig stort om en person utsätts för våld och att det, även om det vuxit bort, kan återkomma under sådant förhållande. Quicks beskrivning av den iakttagelse han gjort av Johans könsorgan stämmer väl med Mats Öströms beskrivning av hur ett hydrocele kan utvecklas och hur ett sådant kan se ut. Nämnda avvikelser på Johans kropp har inte varit kända i utredningen före det att Quick erkänt gärningen och berättat om detta. Också vad Quick berättat i denna del stöder hans erkännande.

Johans försvinnande och de domstolsförhandlingar som förevar i tingsrätten och hovrätten under år 1984 och 1985 var uppmärksammat i media. Quick har såvitt framkommit haft möjlighet att ta del av detta. Det har dock inte i utredningen framkommit någonting som talar för att Quick "läst in sig" på fallet. Av de förhör som hållits med utredningsmän inom polisen i den aktuella utredningen och med behandlande psykologer och terapeuter har framkommit att dessa varit noggranna

med att skilja på polisarbete och terapi och att det inte förekommit någon information angående den aktuella gärningen mellan dessa verksamheter. Tingsrätten finner inte att det genom vad som i denna del förekommit finns någon anledning till antagande att Quick kommit att påverkas i sitt uppgiftslämnande genom det sätt polisutredningen bedrivits. Inte heller finns skäl till antagande att den terapibehandling Quick varit föremål för påverkat denne till att lämna oriktiga uppgifter.

Quick dömdes den 26 maj 1970 till sluten psykiatrisk vård för bl a våldtäkt av en pojke. I det rättspsykiatriska utlåtande som inforrades i det målet uttalades att Quick led av en mycket grav perversitet i form av pedofili sadismus. Den 17 april 1991 dömdes Quick till sluten psykiatrisk vård för bl a grovt rån. Vid den rättspsykiatriska undersökningen som företogs i det målet ställdes diagnosen personlighetsstörning med personlighetsorganisation på borderlinenivå i kombination med allvarlig impuls kontrollstörning och sexuellt perverterat beteende med sadomasochistiska drag. Quick är härefter under tiden den 16 november 1994 - den 22 juni 2000 vid fem tillfällen dömd för mord i sammantaget sju fall till sluten psykiatrisk vård. De gärningar som Quick dömts för i nämnda domar företer i många avseenden likheter med den gärning Quick erkänt att han begått i detta mål. Den gärning Quick nu erkänt framstår, mot bakgrund av vad som ovan anförts och vad som i övrigt framkommit i målet genom förhöret med leg psykologen och leg psykoterapeuten Birgitta Ståhle och det återopade utlåtandet av leg psykologen och leg psykoterapeuten Louise Crona inte främmande för Quicks person vid den i målet aktuella tiden.

Vid en samlad bedömning av vad som förekommit i målet finner tingsrätten att Quicks erkännande vinner stöd av den utredning som förebragts i målet i sådan mån att det är ställt utom varje rimligt tvivel att han begått den gärning åklagaren påstått. Gärningen är med hänsyn till omständigheterna att bedöma som mord.

Påföljd

Som ovan anförts dömdes Quick 1991 för bl a grovt rån varvid det förordnades att han skulle överlämnas till sluten psykiatrisk vård. Quick har sedan dömts vid fem tillfällen, senast den 22 juni 2000, för mord. Vid varje tillfälle har det bestämts att Quick skulle överlämnas till rättspsykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning. I infortrat yttrande i förevarande mål har chefsöverläkaren Erik Kall, vilken är ansvarig för vården av Quick, uttalat att Thomas Quick begått den åtalade gärningen under inflytande av allvarlig psykisk störning, att han alltså lider av sådan allvarlig psykisk störning och att det med hänsyn till hans psykiska tillstånd är oundgängligen nödvändigt att han är intagen för rättspsykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning.

Med hänsyn till vad som framkommit av det infortrade yttrandet skall påföljden bestämmas till sluten psykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning.

Skadestånd

Quick har medgivit målsägandenas skadeståndsanspråk, vilka till följd därav skall vinna bifall.

Övrigt

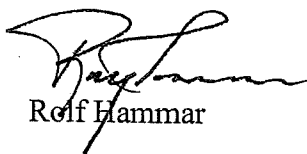
I målet företagna beslag skall bestå till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft.

Quick skall förpliktas att utge lagstadgad avgift till brottsofferfonden.

Anna-Clara Asplund har i målet fordrat ersättning för förlorad arbetsförtjänst under fem dagar med 5 265 kr, resor till domstolsförhandlingen och till advokat Korti med sammantaget 2 076 kr, parkeringsutlägg med sammantaget 400 kr samt boende i Stockholm med 800 kr. Björn Asplund har fordrat ersättning för förlorad arbetsförtjänst under fem dagar med 7 375 kr och för resa till förhandling i Sundsvall med 936 kr. Det antecknas att målsägandenas närvaro under förhandlingens samtliga förhandlingsdagar varit nödvändig, varför ersättning skall utgå för förlorad arbetsförtjänst samtliga dagar. Ersättning för förlorad arbetsförtjänst kan dock, jämlikt förordningen (1982:805) om ersättning av allmänna medel till vittnen m m utgå med högst 700 kr per dag. Ersättningen för förlorad arbetsförtjänst under tingsrättens fem förhandlingsdagar till Anna-Clara Asplund och Björn Asplund skall därmed för envar av dessa bestämmas till 3 500 kr. Reseersättning för att besöka målsägandebiträdet inför förhandlingen kan inte utgå varför Anna-Clara Asplunds anspråk i den delen inte kan vinna bifall. Målsägandenas kostnadsyrkanden skall i övriga delar bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 400)

Överklagande ges in till Sundsvalls tingsrätt senast 2001-07-12
och ställs till Hovrätten för Nedre Norrland
Prövningstillstånd erfordras ej

Rolf Hammar

Kristina Almqvist

SUNDSVALLS TINGSRÄTT
 Avskriften Original
Överensstämmer med originalet

